

## Hesteafgiftsfonden - ændringsbudget 2013

Beløb i 1000 kr.	Regnskab 2012	Budget 2013 (senest indsendte budget)	Ændrings budget 2013	Relativ fordeling af C i %	Ændring B => C 100*(C-B)/B
Note	A	B	C	D	E

### INDTÆGTER:

1 Overført fra forrige år	345	394	<b>650</b>	25,8	65,0
2 Produktionsafgifter	1.549	1.375	<b>1.500</b>	59,5	9,1
Promillemidler				0,0	-
Særbevilling og anden indtægt				0,0	-
Renter	0	5	<b>0</b>	0,0	-100,0
3 Tilskud til fondsadministration	370	335	<b>370</b>	14,7	10,4
<b>I. Indtægter i alt</b>	<b>2.264</b>	<b>2.109</b>	<b>2.520</b>	<b>100,0</b>	<b>19,5</b>

### UDGIFTER:

#### Samlede tilskud fordelt på formål

Afsætningsfremme i alt				0,0	-
Forskning og forsøg i alt	713	955	<b>1.077</b>	62,7	12,8
Produktudvikling i alt				0,0	-
Rådgivning i alt	461	640	640	37,3	0,0
Uddannelse i alt				0,0	-
Sygdomsforebyggelse i alt				0,0	-
Sygdomsbekæmpelse i alt				0,0	-
Dyrevelfærd i alt				0,0	-
Kontrol i alt				0,0	-
Særlige foranstaltninger				0,0	-
Medfinansiering af initiativer under EU-programmer				0,0	-
<b>II. Udgifter til formål i alt</b>	<b>1.174</b>	<b>1.595</b>	<b>1.717</b>	<b>100,0</b>	<b>7,6</b>

#### Fondsadministration

3 Generel fondsadministration	370	335	<b>370</b>	86,0	10,4
4 Effektivurdering	5	10	10	2,3	0,0
Revisionsudgifter	31	25	25	5,8	0,0
Advokatudgifter	2			0,0	-
5 Bestyrelseshonorar				0,0	-
Tab på debitorer	32		<b>25</b>	5,8	-
<b>III. Administration i alt</b>	<b>440</b>	<b>370</b>	<b>430</b>	<b>100,0</b>	<b>16,2</b>

#### IV. Udgifter i alt

<b>1.614</b>	<b>1.965</b>	<b>2.147</b>			
--------------	--------------	--------------	--	--	--

#### Overførsel til næste år

650	144	373			
Overførsel til næste år i pct. af årets udgift	40	7	17		

### Supplerende oplysninger:

#### Samlet tilskud fordelt på tilskudsmodtagere

Videncentret for Landbrug	451	620	620	36,1	0,0
Århus Universitet, DJF		500	500	29,1	0,0
Københavns Universitet, LIFE	518	325	<b>392</b>	22,8	20,6
Vejle Hestepraktis		130	130	7,6	0,0
Danske Slagtermestre	10	20	20	1,2	0,0
AgroTech	195		<b>55</b>	3,2	-
<b>V. I alt</b>	<b>1.174</b>	<b>1.595</b>	<b>1.717</b>	<b>100,0</b>	<b>7,6</b>

**Bemærkninger til forslaget til revideret budget**

Budgettet for 2013 er fondens godkendte basisbudget.

- 1 Overførslen ved regnskabsafleggelsen for 2012 var 650 tkr.
- 2 Afgiftsstørrelse og antal enheder ændringsbudget 2013: 125 kr. x 12.000 enheder (3.200 enheder til slagting + export samt 8.800 enheder til destruktion).
- 3 Tilskud til "Generel fondsadministration" finansieres af tilskud fra fondsadministrator.
- 4 Der er afsat 10.000 kr. til at gennemføre effektivvurderinger af projekter.
- 5 Der ydes ikke honorar til bestyrelse

## Supplerende oplysninger - Ændringsbudget 2013

note	Beløb i 1000 kr.	Godkendt regnskab 2012	Budget 2013 (senest indsendte budget)	Ændrings budget 2013	Specifikation af anvendt statsstøtterege
<b>VI. Aktiviteter fordelt på tilskudsmodtagere</b>					
<b>Videncentret for Landbrug, Heste i alt</b>					
		<b>451</b>	<b>620</b>	<b>620</b>	
<b>Rådgivning</b>					
1.	Rådgivning om hold af heste	451	620	620	§2 stk. 1 nr. 2
	<b>I alt Rådgivning</b>	<b>451</b>	<b>620</b>	<b>620</b>	
<b>Aarhus Universitet, DJF i alt</b>					
		<b>0</b>	<b>500</b>	<b>500</b>	
<b>Forskning og forsøg</b>					
2.	Objektive mål for ridelighed hos heste		270	270	§11
3.	Muskulær respons på styrketræning af dressurheste		230	230	§11
	<b>I alt Forskning og forsøg</b>	<b>0</b>	<b>500</b>	<b>500</b>	
<b>Københavns Universitet, LIFE i alt</b>					
		<b>518</b>	<b>325</b>	<b>392</b>	
<b>Forskning og forsøg</b>					
4.	Udnyttelse af grovfoder i islandske- og varmblodsheste		100	100	§11
5.	D-dimer - en ny markør i ledvæske hos med ledbetændelse		70	70	§11
6.	Forkammerflimmer og elektrofysiologi hos heste		70	70	§11
7.	Motions-induceret hjertetræthed hos distanceheste		45	45	§11
8.	Nedsat iltspænding som årsag til dannelse af arvæv hos heste		20	20	§11
9.	Kronisk inflammation som årsag til dannelse af arvæv hos heste		20	20	§11
	Slingerhed hos heste	100			
10.	Biomekanisk vurdering af den mulige sammenhæng mellem træthed, overbelastning og ortopædiske skader	17	0	43	§11
	Undersøgelse af fibrocyttens rolle i forstyrret sårheling hos heste	50			
11.	Immunhistokemisk karakterisering og visualisering af Streptococcus equi subsp. Zooepidemicus hos hoppen	33	0	17	§11
	Tidlig og effektiv diagnostik af hestens strongylider	50			
	Biomarkører for ischæmi i hestetarm	50			
	Karakterisering af den ekstravaskulære koagulation i inflammærede led	45			
	Betydningen af insulin-like growth factor 1 for senens evne til at regenerere	45			
	Undersøgelse af for lav iltspænding som årsag til forstyrrel sårheling hos heste	40			
	Hesten som forsøgsdyrsmodel for astma hos mennesker	30			
	Hjertefysiologi hos distanceheste	25			
12	Volumenforsøg hos hest	13	0	7	§11
	Etablering af laboratoriemodel for streptokok-infektioner i livmoderslimhinden	20			
	<b>I alt Forskning og forsøg</b>	<b>518</b>	<b>325</b>	<b>392</b>	

## Supplerende oplysninger - Ændringsbudget 2013

note	Beløb i 1000 kr.	Godkendt regnskab 2012	Budget 2013 (senest indsendte budget)	Ændrings budget 2013	Specifikation af anvendt statsstøtterege
	<b>Vejle Hestepraksis</b>	<b>0</b>	<b>130</b>	<b>130</b>	
	<b><i>Forskning og forsøg</i></b>				
13	Evaluering af gangartskoning betydning for biomekanisk belastning	0	130	130	§11
	<b><i>I alt Forskning og forsøg</i></b>	<b>0</b>	<b>130</b>	<b>130</b>	
	<b>Danske Slagtermestre i alt</b>	<b>10</b>	<b>20</b>	<b>20</b>	
	<b><i>Rådgivning</i></b>				
14	Vidensdeling, vidensopbygning og formidling	10	20	20	ej statsstøtte
	<b><i>I alt Rådgivning</i></b>	<b>10</b>	<b>20</b>	<b>20</b>	
	<b>AgroTech i alt</b>	<b>195</b>	<b>0</b>	<b>55</b>	
	<b><i>Forskning og forsøg</i></b>				
15	Evaluering af strøelse til danske heste med hensyn til påvirkning af staldmiljøet, hestens velfærd, miljø og klima	195	0	55	§11
	<b><i>I alt Forskning og forsøg</i></b>	<b>195</b>	<b>0</b>	<b>55</b>	

## Hesteafgiftsfonden – noter til supplerende oplysninger - ændringsbudget 2013

### Note 1

#### **Videncentret for Landbrug: Rådgivning om hold af heste**

*Opstaldningsforhold , hestevelfærd og velfærdskontrol.*

Der er i disse år meget fokus på hestevelfærd, herunder den måde heste bliver opstaldet på. På mange hesteejendomme vil der i løbet af de kommende år blive etableret eller ændret på opstaldningsforholdene, anskaffet nyt staldinventar, etableret nye foldanlæg, ridebaner m.m.

Velfærdskontrolbesøgene i hestebesætninger som gennemføres af Fødevarestyrelsen, har bl.a. fokuseret på dyreejerens anvendelse af lægemidler til dyr. Der stilles i dag krav til optegnelserne omkring medicinbehandling samt om opbevaring af lægemidlerne og om hvem der må udføre behandlingerne. Der er en stor usikkerhed hos besætningsejerne omkring velfærdskontrollen og behovet for rådgivning herom er derfor betragteligt.

*Handel med heste.*

Et andet område er rådgivning omkring køb og salg af heste. I en del hestehandler oplever vi desværre, at der efter at handelen er indgået opstår en tvist. Omkring de veterinære forhold ved handelen, er det reglerne om registrering som eksportør, underretning af kredsdyrlæge og evt. eksport over godkendt grænsekontrol der skal informeres om.

*Transport.*

Et tredje område hvor der opleves et stort behov for rådgivning er omkring transport af heste. Hele transportområdet er blevet kraftigt reguleret indenfor de senere år, hvilket har betydet nye krav til såvel transportørens kompetencer som til indretning af køretøjer og trailere.

*Økonomi.*

Hesteb Branchen har været noget trængt økonomisk indenfor de senere år, som følge af den generelle økonomiske afmatning. Dette har bl.a. betydet, at mange hestefolk er tvunget til større omkostningsbevidsthed og målrettet søger rådgivning med hensyn til, hvordan de kan tilpasse omkostningerne til de aktuelle indtjeningsmuligheder. På udgiftssiden udgør foderomkostningerne en stor post i hesteholdet. Der efterspørges således rådgivning, der både tager hensyn til hestens fysiologiske behov samt hesteholdets økonomi.

### Note 2

#### **Århus Universitet: Objektive mål for ridelighed**

Projektet undersøger sammenhængen mellem rideligheds- og gangartskarakterer og niveauet af tøjletræk, schenkeltryk samt hestens hjerterate og udskillelse af stresshormonet cortisol. 10 ungheste rides i et standardiseret program af 10 professionelle ryttere, og det undersøges, om rytterne er enige i deres bedømmelse af hestene, samt hvorvidt ridelighedsscoren hænger sammen med hestens gangarter og den objektive måling af accept af/reaktion på hjælperne (tøjle/schenkler). Samtidig afprøves et nyt system til lineær vurdering af temperament i samarbejde med Dansk Varmblod. Et antal dommere fra DV vil individuelt bedømme hestene under ridning med hensyn til fire udvalgte temperamentsegenskaber. Det undersøges i hvor høj grad dommerne er enige indbyrdes, samt hvorvidt deres vurdering korrelerer med rytternes. Desuden gennemføres en række standardiserede og anerkendte temperamentstests, og det undersøges, om der er sammenhæng mellem testresultaterne og rytternes/dommernes vurdering af hestene.

### Note 3

#### **Århus Universitet: Musculær respons på styrketræning af dressurheste**

Projektet undersøger hvilken effekt 8 ugers specifik styrketræning (2 træningssessioner per uge) vil have på muskel styrke, muskel metabolisme samt nervefunktion. Styrketræning består af intervaltræning op ad bakke med øget vægtbyrde, således at hesten skal sætte kraftigt af på

bagbenene. Imellem styrketræningssessionerne trænes hestene konventionelt. I projektet indgår 8 heste som fungerer som deres egne kontroller. Under træning monitoreres hestens puls (Polar 800) og bevægelse (accelerometer) som udtryk for træningsintensitet. Effekten af en enkelt træningssession på oxidativ stress og udtømming af energi depoter undersøges såvel som effekten af 8 ugers træning.

Metoderne der bruges til evaluering af effekt er udtagning og analyse af muskelbiopsier, ultralydsscanning af muskel tværsnit, samt måling af nerveledningen til musklerne (elektromyografi). Træningsstatus før og efter forsøgsperioden testes ved en standardiseret arbejdstest. Muskelbiopsierne udtages fra de store muskelgrupper på bagparten og undersøges for fibertype, fiberstørrelse samt kraft og eksplosivitet. På de samme muskelgrupper måles muskeltykkelse og nervefunktion.

#### Note 4

##### **Københavns Universitet: Udnyttelse af grovfoder i islandske og varmblodsheste**

Formålet med projektet er at undersøge om den Islandske hest er bedre til at fordøje fiberfraktionen i et foder, således at den bør tildeles mindre eller andre mere velegnede foderrationer for at undgå overfodring og dermed fedme. Projektet indebærer måling af fordøjeligheden af forskellige fiberfraktioner i tre forskellige afsnit af mave/tarmkanalen i Islandske- og Varmblodsheste. Hestene fodres den samme diæt bestående af både lucerne og opblødte roefibre som repræsenterer forskellige fibertyper. Det forventes, at der ud fra resultaterne vil kunne opnås basal viden om hesteracernes kapacitet til at udnytte fiberrige råvare. Dette vil kunne bruge direkte af hesteejere i den daglige fodring til at skelne mellem grovfoderprodukter, så færre heste bliver fede eller skal igennem et unødvendigt sygdomsforløb på grund af fejlfodring. Desuden vil foderstofindustrien få den nødvendige viden til fortsat at udvikle mere målrettede fodermidler med specifikke egenskaber som fx diætetiske fodermidler og fodermidler til forskellige hesteracer.

#### Note 5

##### **Københavns Universitet: D-dimer – en ny markør i ledvæske hos heste med ledbetændelse**

Skader i og omkring led eller seneskeder er en hyppig årsag til halvheder hos heste og desværre også en af de hyppigste årsager til, at heste sendes på pension eller må aflives pga. manglende bedring. Det er almindelig praksis at udtage ledvæskeprøver fra et mistænkt led, idet disse kan verificere, hvilke sygdomsprocesser, der foregår inde i leddet her og nu.

Formålet med dette projekt er at karakterisere den nye markør D-dimer i ledvæske i en kendt forsøgsmodel for akut ledbetændelse hos heste. D-dimer er en gang tidligere blevet rapporteret anvendelig til at diagnosticere septiske ledbetændelse hos føl. D-dimer har potentiale til at blive den nye supplerende markør, som kan præcisere status i et mistænkt led. D-dimer måles på et apparat, som kan direkte appliceres i klinisk praksis. Derfor vil resultaterne af disse D-dimer-målinger gøre det muligt for den praktiserende hestedyrlæge at stille en hurtigere og mere nuanceret diagnose og prognose for hesten. Dette vil også være til gavn for hestevelfærden, da halte heste hurtigere vil kunne få stillet en korrekt diagnose og behandlingsforløb.

#### Note 6

##### **Københavns Universitet: Forkammerflimmer og elektrofysiologi hos heste**

Forkammerflimmer (arytmi) i hjertet skyldes forstyrrelser i hjertets elektriske signalering og kan have stor betydning for hjertets pumpefunktion og hestens velbefindende. Projektets hovedformål er at forbedre dyrlægers viden omkring de elektriske forhold i hestehjertets forkamre samt øge forståelsen for de forandringer der sker i hjertet under udvikling af forkammerflimmer. Denne viden fører til en øget mulighed for tidlig diagnosticering og en mere effektiv og sikker behandling af heste med denne hjertesygdom. For at opnå denne viden ønsker vi at evaluere effekten af og sammenligne to farmakologiske behandlingsprincipper. Dette opnås ved at behandle heste med to forskellige medikamenter; ét som er et kendt og anvendt lægemiddel indenfor den humane medicin samt ét som endnu er under udvikling, men som har vist sig yderst lovende i behandling og forebyggelse af forkammerflimmer hos andre dyrearter. De inkluderede heste indgår i to procedurer hvoraf én foregår i vågen stående tilstand, mens den anden udføres i fuld bedøvelse. Alle heste gennemgår veterinære undersøgelser for at sikre at de er hjerterasker inden de inkluderes i projektet. Begge

procedurer forløber ens; hestene får placeret to elektroder i hjertets højre forkammer, hvorefter der udføres basale elektrofysiologiske målinger under normalfysiologiske forhold.

#### Note 7

##### **Københavns Universitet: Motionsinduceret hjertetræthed hos distanceheste**

Studier på humane atleter har vist, at hjertet pumper mindre effektivt i de første to døgn efter en langvarig fysisk anstrengelse som fx maraton – et fænomen, der kaldes ”motionsinduceret hjertetræthed”. Det projekt undersøger om dette fænomen også forekommer hos heste.

Projektet har overordnet to formål. Det ene er at opnå mere viden om hjertet og dets reaktion på langvarig fysisk anstrengelse for derigennem at kunne blive klogere på, hvorfor og hvordan hjerteanfald opstår hos atleter. På den anden side er formålet at sikre hestens velfærd indenfor distanceridning – en krævende disciplin i udholdenhed med løb op til 160 km. Projektet kan altså bidrage med ny hjerteviden til gavn for både heste og menneskelige atleter.

Distanceridning er en af de hurtigst voksende ridesportsdiscipliner i verden, men i Danmark findes der endnu kun et mindre antal heste på internationalt niveau. Derfor er det nødvendigt at foretage undersøgelser i både Danmark og udlandet.

#### Note 8

##### **Københavns Universitet: Nedsat iltspænding som årsag til dannelse af overdrevet arvæv hos heste**

Sår på hestens ben heler ofte med dannelse af en tumor-lignende udvækst, hvilket komplicerer og forsinker helingen betragteligt. Mange heste kan ikke vende tilbage til deres atletiske funktion på grund af gener og flere må aflives, fordi sårene ikke vil hele, eller behandlingen er for bekostelig for ejeren. På trods af flere studier kendes årsagen til denne tumor-lignende dannelse endnu ikke. Fra lignende komplikationer til sårheling hos mennesker ved man at nedsat iltspænding i såromgivelserne, en vedvarende irritationstilstand og den resulterende fordeling af celler i sårvævet er essentielle i sygdomsudviklingen. Formålet med dette projekt er derfor at undersøge om den nedsatte iltspænding også spiller en central rolle i udviklingen af den tumor-lignende udvækst hos heste. Under projektet vil der desuden blive testet nogle potentielt mere skånsomme opsamlingsmetoder og mere udbytterige analysemetoder, der anvendes med stor succes i den humane forskning, men endnu ikke er blevet anvendt indenfor hesteforskningen.

Håbet er, at resultaterne fra projektet vil være med til kaste lys over centrale dele af den problematiske sårheling hos heste, og at resultaterne på længere sigt kan bane vejen for udviklingen af en behandlingsmetode, der kan forhindre dannelsen af den tumor-lignende udvækst og dermed styrke hestens holdbarhed og velfærd.

Projektet udføres i samarbejde med ph.d.-studerende Louise Bundgaard – se note 9.

#### Note 9

##### **Københavns Universitet: Kronisk inflammation som årsag til dannelse af overdrevet arvæv hos heste**

Sår på hestens ben heler ofte med dannelse af en tumor-lignende udvækst, hvilket komplicerer og forsinker helingen betragteligt. Mange heste kan ikke vende tilbage til deres atletiske funktion på grund af gener og flere må aflives, fordi sårene ikke vil hele, eller behandlingen er for bekostelig for ejeren. På trods af flere studier kendes årsagen til denne tumor-lignende dannelse endnu ikke. Fra lignende komplikationer til sårheling hos mennesker ved man at nedsat iltspænding i såromgivelserne, en vedvarende irritationstilstand og den resulterende fordeling af celler i sårvævet er essentielle i sygdomsudviklingen. Formålet med dette projekt er derfor at undersøge om den nedsatte iltspænding også spiller en central rolle i udviklingen af den tumor-lignende udvækst hos heste. Under projektet vil der desuden blive testet nogle potentielt mere skånsomme opsamlingsmetoder og mere udbytterige analysemetoder, der anvendes med stor succes i den humane forskning, men endnu ikke er blevet anvendt indenfor hesteforskningen.

Håbet er, at resultaterne fra projektet vil være med til kaste lys over centrale dele af den problematiske sårheling hos heste, og at resultaterne på længere sigt kan bane vejen for udviklingen af en behandlingsmetode, der kan forhindre dannelsen af den tumor-lignende udvækst og dermed styrke hestens holdbarhed og velfærd.

Projektet udføres i samarbejde med ph.d.-studerende Mette Aamand Sørensen – se note 8.

#### Note 10

##### **Københavns Universitet: Biomekanisk vurdering af den mulige sammenhæng mellem træthed, overbelastning og ortopædiske skader**

Formålet med projektet er at undersøge om objektiv bevægelsesmåling kan anvendes som en tidlig markør til at forudsige ortopædiske skader og halthed. Tidligere forskningsresultater som bygger på videooptagelser har antydnet, at distancehestens bevægelse bliver mindre symmetrisk, når den udtrættes. Tilsvarende gælder for væddeløbshestens bevægelsesmønster, når den bliver træt. De fleste sunde heste har en grad af asymmetri i bevægelsen præsenteret ved en "god" og en "dårlig" side, hvilket kan sammenlignes med, at mennesker er højre- eller venstrehådede. Vores hypoteser er, at bevægelsens symmetri falder, når hesten udtrættes over et vist punkt, hvilket vil disponere for overbelastningsskader, og at de nye målemetoder ydermere – inden hesten udtrættes – kan identificere, hvor hesten vil have en tendens til at blive mindre symmetrisk og dermed kan forudsige, hvilket ben hesten vil overbelast, når den udtrættes.

#### Note 11

##### **Københavns Universitet: Immunhistokemisk karakterisering og visualisering af *Streptococcus equi* subsp. *Zooepidemicus* hos hoppen**

Formålet med projektet er, at undersøge om der er en interaktion mellem en kronisk infektion med *Streptococcus equi* subsp. *zooepidemicus* og graden af degeneration af livmoderslimhinden målt ved hjælp af Kenney scoren. Forskning fra andre typer væv har vist at en kronisk tilstedeværelse af bakterier i vævet øger arvævsdannelsen og dermed degenerationen, pga. af den kroniske betændelsestilstand, det såkaldte "inflamma-aging". Projektet skal derfor undersøge om den kroniske infektion med *Streptococcus equi* subsp. *zooepidemicus* forårsager en større degeneration af livmoderslimhinden end normalt.

Projektet er stadig i den indledende fase. Pt. arbejdes der med at validere den immunhistokemiske analysemetode, hvor vi verificerer hvert eneste punkt i metoden. Processen er endnu ikke færdiggjort da indstillingsproblemer vanskeliggør det endelige resultat. Når den immunhistokemiske analysemetode er fuldt indstillet og valideret kan den bruges til at analysere de indsamlede prøver, som udgør kernen i projektet.

Derudover er Kenneyscoren ved at blive bestemt for samtlige prøver så de kan sammenlignes med det immunhistokemiske resultat. Kenneyscore indgår også i andre statistiske analyser af prøverne.

#### Note 12

##### **Københavns Universitet: Volumenforsøg hos heste**

Første del har til formål at verificere, at den anvendte volumen trænger helt ned i alveolerne. Anden del af projektet har til formål at verificere, at den væske vi får tilbage kommer helt nede fra alveolerne.

2 heste anvendes til denne del, hvor der til hver hest anvendes en total volumen på 500 ml. Hestene bliver beroliget (domosedan + atropin). Herefter påføres der lidokain gel, der bedøver let, i hestens ene næsebor. Et fiberoptisk endoskop (11,4mm x300cm) føres via næseborene og strubehovedet gennem luftrøret ned i lungerne. Derefter føres endoskopet ned i den højre lunge og vil typisk klemmes fast til slimhinden ca. 2 meter nede. Derefter deponeres opvarmet NaCl iblandet vandopløseligt røntgenkontrast (Omnipaque el. lign.), således at fordelingen i lungerne kan evalueres. Dette indføres via endoskopets biopsikanal. Først injiceres 120ml, hvorefter der straks tages et røntgenbillede, så injiceres 60 ml mere (total 180 ml) og der tages et røntgenbillede, osv. For total 300 ml og total 500 ml. Herefter aspireres så meget som muligt, og endoskopet fjernes.

#### Note 13



### **Vejle Hestepraksis: Evaluering af gangartskonings betydning for biomekanisk belastning**

Dansk Islandshesteforening (DI) er Danmarks næststørste hesteavl forbund. Der anslås at være ca. 25.000 islandske heste i Danmark og ca. 400.000 på verdensplan. Islandske heste skoer traditionelt med lange, dybe hove og ekstra vægt, for at opnå høje forbensbevægelser og ændret takt i gangarterne. Der findes ingen videnskabelig begrundelse for skoningstraditionen og den afviger fra normalt accepterede skoningsteknikker.

Projektets formål er at klarlægge risikoen for overbelastning af bevægeapparatet hos islandske heste.

Hypotesen er, at islandske heste overbelastes på grund af forkert beskæring/skoning som følge af ønsket om at modificere hestenes gangarter. International Federation of Icelandic Horse Associations (FEIF) har indvilliget i gennemførelsen af projektet, der gennemføres ved 4 internationale stævner i 2013. 120 heste er udtaget tilfældigt. Hestene gennemgår røntgenundersøgelse og opmåling af hovene. Ved hjælp af disse data og ved sammenholdning med resultater fra tidligere biomekaniske studier af hove og gangarter beregnes om hestene udsættes for en øget belastning og det vurderes om belastningen kan nedsættes ved at ændre reglerne for skoning og beskæring af islandske konkurrenceheste. FEIF har indvilliget i at lade projektets resultater ligge til grund for udarbejdelsen af nye regler for skoning og beskæring. Det forventes at projektet hermed sikrer øget hestevelfærd og holdbarhed for de islandske heste.

#### Note 14

### **Danske Slagtermestre: Videnopbygning, videndeling og –formidling**

Projektets hovedformål er forsat at sikre branchens slagterier, således at de gennem udvikling af videndeling forsat kan leve op til gældende lovgivning. Denne videndeling til virksomhederne inden for produktion, afsætning og generelle veterinære forhold vedrørende behandling af heste er hovedsagligt fokuseret på:

- Fødevarer sikkerhed og hygiejne
- Branchekode
- Veterinær status (herunder rådgivning vedrørende hestepas)
- Dyrevelfærd (herunder transportforhold)

Samlet vil virksomhederne opnå en forbedret produktivitet, lønsomhed og fødevarer sikkerhed, hvilket i den sidste ende vil komme hestebranchen til gode i form af opretholdelse af netværk for hesteslagterier og mulighed for slagtning af heste i lokalområdet.

Effekten af projektet bliver en besparelse i branchen på det administrative område, det sikres at alle virksomheder får den relevante viden samt at der forsat kan slagtes heste i lokalområderne.

#### Note 15

### **Agro Tech: Evaluering af strøelse til danske heste med hensyn til påvirkning af staldmiljø, hestens velfærd, miljø og klima**

Projektet har demonstreret en metode til evaluering af strøelse under praktiske forhold med de fordele og ulemper, der giver. Resultaterne kan bruges af de deltagende virksomheder i deres produktudvikling og af hestejere ved deres valg af strøelse. De endelige resultater foreligger først i 2013.

Projektet har fokuseret på undersøgelse af et antal strøelsestyper til heste med henblik på forbrug og miljø- og klimamæssige konsekvenser, luftkvaliteten i stalden samt hestens velfærd.